

Szanowny Panie Marszałku

W związku z obowiązującą normą art. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym, która z uwagi na treść zawiera podstawową wadę "ograniczenia" właściwości tego organu istnieje potrzeba ukształtowania właściwości organu jako "maksymalnie otwartej" w zakresie nie objętym właściwością innych organów stojących na straży sprawiedliwości społecznej.

Obecnie norma art. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym brzmi

Art. 1. Sąd Najwyższy jest organem władzy sądowniczej, powołanym do:

1) sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez:

a) zapewnienie zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i sądów wojskowych przez rozpoznawanie środków odwoławczych oraz podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne,

b) kontrolę nadzwyczajną prawomocnych orzeczeń sądowych w celu zapewnienia praworządności sprawiedliwości społecznej przez rozpoznawanie skarg nadzwyczajnych;

2) rozpatrywania spraw dyscyplinarnych w zakresie określonym w ustawie;

3) rozpoznawania protestów wyborczych oraz stwierdzania ważności wyborów do Sejmu i Senatu, wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz rozpoznawania protestów przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego i referendum konstytucyjnego oraz stwierdzania ważności referendum;

4) opiniowania projektów ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także innych projektów ustaw w zakresie, w jakim mają one wpływ na sprawy należące do właściwości rzeczowej Sądu Najwyższego;

5) wykonywania innych czynności określonych w ustawach.

i stanowi iteracje zamkniętą uniemożliwiającą wykonywanie wprost innych opisanych w art. 1 ust. 5 w/w ustawy czynności.

Celem petycji jest przyjęcie zmian art. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym tak aby dawał sądom największą możliwą kontrolę nad "stosowaniem prawa" we wszystkich tego przejawach.

Petycja przedstawiona jest publicznie pod adresem

https://www.petycjeonline.com/petycja_w_sprawie_okrelenia_wlaciwosci_sdu_najwyzszego

Treść projektu.

USTAWA z dnia

o zmianie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym

Art. 1. W ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. 2018 poz. 5) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 ustawy nadaje się brzmienie :

1. Sądu Najwyższy powołany jest do oceny i kontroli aktów stosowania prawa w zakresie nie zastrzeżonym dla Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Stanu a w szczególności:

1) zapewnienie jednolitości orzecznictwa sądowego,

2) tworzenia w drodze uchwał zasad prawnych celem lepszego kształtowania prawa,

3) zapewnienie sprawiedliwości społecznej poprzez kasacje wadliwych orzeczeń sądów powszechnych i wojskowych,

4) kontrolę działania sądów w tym zapobieganie obrazie prawa oraz wykonywaniu powinności sędziego przez osoby które swoim działaniem w rażący sposób naruszyły zaufanie wobec organów sądowiczych,

5) zapewnienie kontroli praworządności wyborów powszechnych,

6) kontroli praworządności procesu tworzenia prawa w tym dokonywania w drodze aktów stosowania prawa oraz naruszeń powagi funkcji posła, senatora poprzez fałszerstwa legislacyjne, jawne łamanie zasad tworzenia prawa z szczególnym uwzględnieniem sposobu głosowania i wprowadzania zmian w treści projektów ustaw,

7) kontroli praworządności wyboru na wysokie stanowiska lub funkcje państwowe pod kątem poprawności procesu mianowania, powołania z szczególnym uwzględnieniem spełniania przez kandydatów wymogów koniecznych do pełnienia powierzonego stanowiska,

8) kontroli praworządności sposobu powoływania i odwoływania sędziów sądów powszechnych, administracyjnych oraz osób powoływanych do Trybunału Stanu.

Uzasadnienie projektu

Badając projekt ustawy o Sądzie Najwyższym stwierdziłem co następuje

Ustawa powinna wyczerpująco regulować daną dziedzinę spraw, nie pozostawiając poza zakresem swego unormowania istotnych fragmentów tej dziedziny.

Ustawa powinna być tak skonstruowana, aby od przyjętych w niej zasad regulacji nie trzeba było wprowadzać licznych wyjątków.

Przepis kardynalny

W ustawie nie zamieszcza się przepisów, które regulowałyby sprawy wykraczające poza wyznaczony przez nią **zakres przedmiotowy** (stosunki, które reguluje) **oraz podmiotowy** (krąg podmiotów, do których się odnosi).

W ustawie można odsyłać do przepisów tej samej lub innej ustawy oraz do postanowień,

nie odsyła się do przepisów innych aktów normatywnych.

Ale to odesłanie nie może być ogólne - czyli "bez podania w których ustawach jest regulacja".

Przepis kardynalny

W przepisach ogólnych zamieszcza się:

- określenie **zakresu spraw regulowanych ustawą i podmiotów, których ona dotyczy, lub spraw i podmiotów wyłączonych spod jej regulacji;**

Zapis ten nie powinien być częściowy – a z pewnością nie „blankietowy”.

Przepisy ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy

Blankiety dotychczasowe zawierają się w słowach

„rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach”

„wykonywania innych czynności określonych w ustawach”.

Konstytucji RP

"Art. 10. 1. **Ustrój** Rzeczypospolitej Polskiej **opiera się na podziale i równowadze władzy** ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej."

Sądy i Trybunały są władzą odrębną i niezależną od innych władz.

Art. 173. **Sądy i Trybunały są władzą odrębną i niezależną od innych władz.**

Art. 174. **Sądy i Trybunały wydają wyroki w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.**

Art. 177. **Sądy powszechne sprawują wymiar sprawiedliwości we wszystkich sprawach z wyjątkiem spraw ustawowo zastrzeżonych dla właściwości innych sądów.**

Art. 183.1. **Sąd Najwyższy sprawuje nadzór nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych** w zakresie orzekania.

2. Sąd Najwyższy wykonuje także inne czynności określone w Konstytucji i ustawach.

3. **Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej na sześćoletnią kadencję** spośród kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego. Jak widać zarówno właściwości opisane w ustawie o ustroju sądów powszechnych

§2. Sądy powszechne sprawują wymiar sprawiedliwości w zakresie nienależącym do sądów administracyjnych, sądów wojskowych oraz Sądu Najwyższego.

Definicji wymiaru sprawiedliwości nie ma w żadnej ustawie więc przytaczam.

Wymiar sprawiedliwości jest to funkcja działalności państwa polegająca na rozstrzyganiu sporów o prawo, w których przynajmniej jedną ze stron jest osoba fizyczna lub podmiot podobny (np. osoba prawna).

Jak widać w ustawie o sądach powszechnych właściwość organu można sformułować w jednym zdaniu. W zakresie ustawy o Sądzie Najwyższym należy sformułować przepis tak aby było wiadomo jak powinien następować nadzór nad działalnością sądów „w zakresie” orzekania oraz jakie inne czynności wykonuje sąd spoza zakresu nadzoru nad orzekaniem sądów.

Do czynności takich należy rozpatrywanie protestów, stwierdzanie ważności wyboru, podejmowanie uchwał służących jednolitości prawa.

W sumie Sąd Najwyższy ma stać na straży w obszarze tego co nie znajduje się we właściwości Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Stanu

Tak ukształtowana regulacja nie zawiera mechanizmu kontroli co wszyscy dostrzegamy niemniej w demokratycznym Państwie Prawa można ustawowo zobligować Sąd do podjęcia działań związanych z obrazą prawa lub niedopełnianiem obowiązków.

Dostrzegając powyższe wskazuje iż nie da się tej „kasty” społecznej zreformować inaczej niż przez zwiększenie wymogu kontroli obrazy prawa, zobowiązanie do częstszego reagowania na dwie linii orzecznictwa (rozbieżność) prawną w wyrokach „wzajemnie” sprzeczną.

W prawie można wpisać też „obowiązek” ukarania sędziego a w przypadku powtarzania się błędów obowiązek „degradacji” poprzez przeniesienia do niższej instancji. W przypadku przestępstw „obowiązek” orzeczenia o winie oraz karze.

Obecna fakultatywność kar wobec członków licznych korporacji samorządowych – prawników, komorników, lekarzy, nauczycieli, inżynierów, architektów oraz „sędziów” prowadzi do głębokiego poczucia bezkarności.

Nie uzyskamy tego mechanizmu z pomocą spec izby lecz poprzez właściwe kształtowania prawa karnego wobec osób zaufania publicznego.

Można to zrobić bardzo prosto – **definicją obrazy prawa**, większym doprecyzowaniem obowiązków Rzecznika Odpowiedzialności (symbolu istnienie korporacjonizmu) wynikających dokładnych zapisów ustaw „zobowiązujących” go do ścigania naruszeń z urzędu. Wyższym poziomem kar dyscyplinarnych.

Niestety brakuje w całym tym systemie cyfryzacji skargi kasacyjnej i skargi nadzwyczajnej.

To czego potrzeba to formularz który pozwoli sędziom przeczytać 4 góra 8 stron.

Bardzo dobrym wzorem takiego formularza jest formularz skargi kierowanej do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

Najfajniejsze jest to że do sporządzenie skargi przeciwko orzeczeniu Polskich sądów stworzono cały przewodnik a formularz jest logicznie zbudowany wraz z wskazaniem kiedy jego braki skutkować będą odrzuceniem formalnym skargi.

Wady prawne ustawy – proceduralne w tworzeniu. **Błędnie utworzony zakres przedmiotowy ustawy a co za tym idzie zakres podmiotowy.**

Badając projekt ustawy o Sądzie Najwyższym stwierdziłem następujące przesłanki wady.

§ 2. Ustawa powinna wyczerpująco regulować daną dziedzinę spraw, nie pozostawiając poza zakresem swego unormowania istotnych fragmentów tej dziedziny.

§ 3. 1. Ustawa powinna być tak skonstruowana, aby od przyjętych w niej zasad regulacji nie trzeba było wprowadzać licznych wyjątków.

Przepis kardynalny

2. W ustawie nie zamieszcza się przepisów, które regulowałyby sprawy wykraczające poza wyznaczony przez nią **zakres przedmiotowy** (stosunki, które reguluje) **oraz podmiotowy** (krąg podmiotów, do których się odnosi).

3. W ustawie można odsyłać do przepisów tej samej lub innej ustawy oraz do postanowień, o których mowa w ust. 2; nie odsyła się do przepisów innych aktów normatywnych.

Ale to odesłanie nie może być ogólne - czyli "bez podania w których ustawach jest regulacja".

Przepis kardynalny

§ 21. 1. W przepisach ogólnych zamieszcza się:

1) określenie **zakresu spraw regulowanych ustawą i podmiotów, których ona dotyczy, lub spraw i podmiotów wyłączonych spod jej regulacji;**

Zapis ten nie powinien być częściowy – a z pewnością nie „blankietowy”.

§ 6. Przepisy ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy

Blankiety dotychczasowe zawierają się w słowach

„rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach”
„wykonywania innych czynności określonych w ustawach”.

Jako obywatel pytam więc – jakich czynności i jakich innych spraw dotyczą te zapisy prawa - bo w świetle tego jak powinien być wskazana właściwość Sądu Najwyższego

Co, jak i wobec kogo powinien rozstrzygać Sąd Najwyższy winno być opisane w treści ustawy regulującej jej zakresie „przedmiotowym i podmiotowym”.

Skreślenie zapisu „blankietowego” z treści projektu nic nie da gdyż prawo wymaga aby akt był poprawny a przez to wskazywał do czego organ jest powołany.

W sprawie notorycznego odrzucenia z powodów formalnych skarg kasacyjnych dostrzegam w procedurze „zapoznania się ze skargą” a dokładniej wymiarze skargi. Nadmiar stron do zapoznania się to większość prawdziwych powodów odmowy rozpatrzenia kasacji przed Sądem Najwyższym.

Zasadą w WSA jest np. żeby skarga nie przekraczała 6 stron bo sędzia więcej nie czyta.
Proponuje cyfryzację - formularz skargi analogiczny jak dostępny pod linkiem.

https://www.echr.coe.int/Documents/Application_Form_POL.pdf

Strona opisuje jak go wypełnić i jakie są ograniczenia.

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/forms/pol&c=>

Niezbędne do tego będzie precyzyjne upoważnienie Ministra Sprawiedliwości wiążące go co ma zrobić. Ten trzeba również w ramach regulacji odpowiednio utworzyć. Co pozostawiam inicjatywie senatorskiej.